

ICECS-FA-1400-830

بررسی تغییرات پوشش گیاهی در مراتع واقع در تنگ صیاد

شادی صلابت^۱، عطا اله ابراهیمی^۲، رضا جعفری^۳

^۱دانشگاه شهرکرد- دانشکده منابع طبیعی و علوم
زمینی، shadialabat@yahoo.com

^۲دانشگاه شهرکرد- دانشکده منابع طبیعی و علوم
زمینی، ataollahebrahimi@gmail.com

^۳دانشگاه صنعتی اصفهان- دانشکده منابع طبیعی، reza.jafari@cc.iut.ac.ir

داشتند. این موضوع نشان دهنده
تغییرات منفی در خصوصیات پوشش
گیاهی به سمت دامنه می باشد.

واژه های کلیدی

تغییرات پوشش گیاهی، تولید، درصد
پوشش گیاهی، تنگ صیاد

مقدمه

نیمی از مساحت کشور ایران را
مراتع تشکیل می دهند. مرتع به
عنوان بستر تحولات اقتصادی
است. ارزش اکولوژیکی و
اقتصادی منابع طبیعی در درجه
اول وابسته به توان تولید
علوفه و میزان کارائی آن در
حفاظت آب و خاک می باشد. به
طوریکه در یک فرایند اندازه
گیری مرتع، دو عامل بسیار مهم
که بیانگر ارزش های اکولوژیکی
و اقتصادی آن عرصه مرتعی است
همان پوشش و تولید آن عرصه می
باشند [1].

اهمیت مطالعات پوشش گیاهی در
بررسی مراتع به عنوان اولین
زنجیره غذایی در این اکوسیستم
ها همواره مورد توجه محققان و
کارشناسان بخشهای
اجرائی بوده است.

بررسی تغییرات پوشش گیاهی
مراتع در فواصل زمانی معین و
آگاهی از روند وضعیت آن یکی
از موارد مهم جهت برنامه ریزی
و اعمال مدیریت صحیح بهره
برداری مراتع و به عبارتی
دیگر تفکیک میزان تأثیر گذاری
دو عامل انسانی یا مدیریتی و

چکیده

ارزیابی مرتع از لحاظ مقدار و
نوع پوشش گیاهی یکی از موارد مهم
در مدیریت مرتع می باشد. در این
تحقیق، درصد پوشش گیاهی در
منطقه "تنگ صیاد" مورد ارزیابی و
اندازه گیری قرار گرفت. منطقه
مورد مطالعه، یک مرتع حفاظت شده
است که در اطراف آن تپه ماهورهای
زیادی قرار گرفته است و یک مرتع
کوهستانی به شمار می رود. این
تحقیق بر روی قسمتی از مرتع که
هموار بود و اختلاف شیب چندانی
نداشت انتخاب شد و از آن نمونه
برداری صورت گرفت. روش نمونه
برداری، یک روش تصادفی سیستماتیک
بود، بدین صورت که شش ترانسکت
150 متری به فاصله 30 متر از هم
(متناسب با وضع پراکنش و تراکم
گیاهان) و در امتداد هر ترانسکت
25 پلات 9 متر مربعی با توجه به
نوع گونه ها و نحوه پراکندگی
آنها مستقر شد و درصد پوشش های
تاجی داخل کوادرات ها اندازه
گیری شد. نتایج نشان داد که
میزان پوشش به سمت دامنه کمتر می
شود. در نزدیک به دامنه، درصد
پوشش گونه "گون" از همه بیشتر و
درصد پوشش گیاهان خوشخوراک دام
از خانواده گراس های دائمی نظیر
"گندمیان چند ساله" دارای کمترین
درصد بود. بیشترین تغییرات، هم
از لحاظ درصد پوشش گونه غالب
منطقه و هم از لحاظ درصد پوشش
گونه های با خوشخوراک کم و غیر
خوشخوراک در نزدیک دامنه دیده
شد. گونه های خوشخوراک مثل
خانواده گراس های دائمی کمترین
درصد پوشش را در نزدیکی دامنه